ORGANİK ÜZÜM YETİŞTİRİCİLİĞİ

Dr. Fadime ATEŞ

Giriş

Dünya nüfusunun hızlı artışı ve sanayileşmedeki bilinçsiz ve denetimsiz gelişmesi insan ve çevre sağlığı konusunda bir çok sorunu da beraberinde getirmiştir. Sorunların en önemlilerinden birisi tarımda üretim artışını sağlamak amacıyla çok çeşitli kimyasalların yaygın bir şekilde kullanılmasıdır. Yapılan uygulamalar tarımsal verimliliği artırırken; gerek kullanılan sentetik kimyasal ilaçların tarımsal ürünlerde bıraktığı kalıntılar; gerekse sentetik mineral gübrelerin yer altı sularına karışarak içme sularında meydana getirdiii olumsuzluklar insan sağlığı için tehdit oluşturmaya başlamıştır. Görülen olumsuzluklar karşısında özellikle gelir seviyesi yüksek gelişmiş ülkeler, yüksek gelir grupları ve bilinçli üreticiler doğal dengeyi bozmayan insanlarda ve diğer canlılarda toksik etki yapmayan ürünleri talep etmeye ve tüketmeye yönelmişlerdir. Bu amaçla yeni bir üretim tarzı konvensiyonel tarıma alternatif olarak ortaya konmuş ve değişik ülkelerde Organik (Syn. ekolojik, biyolojik) tarım ismiyle anılmıştır.

Dünyanın başlangıçta varolan hassas dengelerinin bozulması sonucu insanlık için tehlikeli bir silah haline gelmiştir. Organik tarım felsefesinde güdülen amaç öncelikle kötü gidişi durdurmak ve mümkün olduğu kadarı çevreyi insan sağlığını tehlikeye düşürmeyen, onların sağlıklı ürünlerle besleyen bir hale getirmiştir (İlter, ve Ark.1999).

Organik Tarım: Üretimde kimyasal girdi kullanmadan yönetmelikler çerçevesinde yapılan, üretimden tüketimine kadar her aşaması kontrollü ve sertifikalı tarımsal üretim yöntemidir.

Organik bağcılık, yanlış uygulamalar sonucu bozulan ekolojik dengenin bilinçli tarım teknikleri ve doğalı girdilerin kullanılarak yeniden tesisini ve canlı sürdürülebilir agro-ekosistem yaratmayı hedefler.

Organik bağcılık lüks değildir. Birçok kişinin düşündüğü gibi uygulanamaz bir tarım değil, bilgi ve analiz gerektiren tarımsal üretim şeklidir.

Organik bağcılık, konvansiyonel üretimin alternatifi değil ülkemiz coğrafyasının az kirlenmişliğinin ve iklim özelliklerinin bizlere tanıdığı bir fırsattır.

Dünya ve Türkiye'de Organik Tarım

1970'li yılara kadar dünyada devam eden gelişme çalışmaları 1972 yılında IFOAM'ın (International Federation of Organic Agriculture Movement) kurulması ile yaygınlaşmaya başlamıştır Organik tarım alanları Avrupa ülkelerinde tüm tarımın %2-3'ünü oluşturmaktadır.

Ülkemizde Organik tarım 1984-1985'li yıllarda geleneksel ihraç ürünlerinden olan kuru üzüm ve incirin Organik olarak talep edilmesi ile başlamıştır. 1990'a kadar sadece 8 üründe Organik üretim yapıldığı halde 1999 yılında ürün yelpazesi 11.5 katına çıkarak 92'ye ulaşmıştır. Ürün yelpazesindeki çeşitlenme tamamen yurt dışından gelen taleplere göre olduğu için en büyük üretim miktarı kuru ve kurutulmuş ürünlerde olmuştur (Aksoy, 1999). Türkiye'de organik olarak üretilen ürünlerden en önemlilerinden birisi kuru üzümlerdir. Organik olarak üretilen kuru üzümlerin tümü yurt dışına ihraç edilmektedir.

Türkiye'de Yasal Düzenlemeler

Organik üretim, öncelikle ithalatçı ülkelerin bu konudaki mevzuatına uygun olarak yapılan üretim ve ihracata, 1991 yılından sonra Avrupa Topluluğunun 24 Haziran 1991 tarihinde Organik tarım faaliyetlerini düzenleyen 2092/91 sayılı yönetmeliği doğrultusunda devam etmiştir (Kaya, 1999).

Avrupa Topluluğu'ndaki bu gelişmelere uyum sağlamak üzere Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Organik tarım ile ilgili mevzuatlar sırası ile şunlardır;

- 24 Aralık 1994 tarih ve 22145 sayılı resmi gazete yayımlanarak yürürlüğe giren " Bitkisel ve Hayvansal ürünlerin Ekolojik Metotlarla Üretilmesine İlişkin Yönetmelik"
- Düzeltme Metni 29 Haziran 1995 gün ve 22328 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 03 Aralık tarih ve 25659 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 5262 sayılı "Organik Tarım Kanunu"
- 10 Haziran 2005 tarih ve 25841 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Organik Tarım Esasları ve Uygulamasına İlişkin Yönetmelik"

Organik Tarımda Kontrol ve Sertifikasyon

Bir ürünün Organik olarak yetiştirilmesi veya projelendirilmesi düşünüldüğünde;

- Çevre, yetiştiricilik ekolojisinin ve şartlarının uygun olduğu bir yöre seçilmelidir.
- Organik tarım faaliyetine bireysel olarak yapabildiği gibi proje dahilinde de başvurabilir. Proje sahibi gerçek veya tüzel kişi, üretici adına bir kontrol ve sertifikasyon kuruluşuna başvurur.
- Uygun bulunan üretici veya proje başvurduğu kontrol sertifikasyon kuruluşu ile sözleşme yapar.
- Anlaşma sonrası başlayacak kontrollerin zamanı saptanır. Kontrol yılda en az bir kez yapılmalıdır.

- Çiftçi, ürün ve arazi bilgilerinden oluşan dökümanlar doldurulur ve şartlar uygun olması halinde karşılıklı anlaşma yapılır.
- Sözleşmesi yapılan üreticinin bağı Organik tarım geçiş süresine alınmış olur. Geçiş süreci, konvansiyonel üretiminden Organik ürüne dönüşüm periyodudur. Diğer bir ifadeyle, Organik üretime başlanmasından ürünün Organik olarak kabul edilmesine kadar geçen süredir. Bağda, geçiş süresi 3 yıldır. Kontrol ve sertifikasyon kuruluşu geçiş süresini uzatabilir veya kısaltabilir. Bu süre geçiş için gerekli sürenin yarısından fazla olmaması gerekir. Bu sürenin hesaplanmasında hasat tarihi dikkate alınmalıdır.
- "Organik Tarım Geçiş" sürecindeki ürünler geçiş ürünü olarak değerlendirilir. "Organik Tarım Geçiş" etiketi ile pazarlanma imkanı vardır.
- Ürünün işleme aşamasında işletme kontrolleri muhasebe kayıtları ile birlikte yapılır.
- Üründen alınan numuneler akredite bir laboratuarda analiz yapılır.
- Uygun bulunan ürünlere ait sertifikasyon verilir (Ayan, 1999).

Organik tarıma geçişte bazı yeni yatırım ihtiyaçları ortaya çıkabilir. Daha çok toprak işleme ve işgücüne ihtiyaç duyulur ve genellikle üretime geçişte ilk yıl üretimde düşüş söz konusudur. Ancak geçiş süresinden sonra toprak mikrobiyolojisi dengelenerek verimlilik normale seviyeye ulaşmış olur.

Ürünün Organik ürün olarak tanımlanması için yönetmelik gereğince Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafında yetki verilmiş olan kontrol ve sertifikasyon kuruluşları üretimin her aşamasında kontrol edilerek adı geçen kuruluşlardan "Organik ürün" belgesini almak zorundadır.

Organik Tarımın Özellikleri

- Planlı,
- Sözleşmeli,
- Her aşaması kayıt altına alınmış,
- Tarladan tüketiciye ulaşıncaya kadar kontrollü,
- Sertifikalı,
- Karşılıklı güven esasına dayanan bir üretim sistemidir (İtler ve Altındişli, 1998)

Ülkemizde şu anda 11 kontrol ve sertifikasyon kuruluş mevcuttur. Bunlar; Anadolu (Yalova), CERES (İzmir), BCS (İzmir), ECOCERT-SA (İzmir), ETKO (İzmir), EKO-TAR (Mersin), IMO (İzmir), CU (İzmir), TÜRKGAP (Mersin), ICEA (İzmir), ORSER (Ankara)'dır.

Organik Üzüm Yetiştirme Tekniği

Organik bağcılığın başlangıç aşamasını dikkate aldığımızda üçe ayrılır.

1. Organik fidan dikimiyle başlayıp Organik üretime devam eden,

2. Organik olmayan fidanın dikimi ile başlayan ve 3 yıllık geçiş döneminden sonra Organik üretime devam eden,
3. Mevcut bağlarda, 3 yıllık geçiş döneminden sonra Organik üretim olarak devam eden,

Üç başlangıç noktasından sonra bağcılıkta yapılan tüm kültürel işlemlerin hepsi Organik tarımın esasları dikkate alındığında hemen hemen konvansiyonel üretim tekniği ile aynıdır.

Hastalıklar ile Mücadele (Anonim, 2007):

Zirai mücadele açısından geleneksel üretim ve Organik tarım arasında farklar vardır. Doğadaki biyolojik çeşitliliği azaltan, kalıntı sorunu yaratacak sentetik kimyasal kullanmayı yasaklamaktadır. Zararlıların kontrolünde biyolojik mücadeleye, yararlı faunanın korunması ve biyoteknolojik yöntemlere önem verilir.

Organik bağcılıkta hastalıkları iyi tanımak başarının ilk koşuludur. Kültürel önlemler önemsemelidir.

Külleme Yönetimi

Ege bölgesinde en çok görülen hastalık külleme (*Uncinula necator*)'dir. Bu hastalıkla mücadele yapılmadığında % 80'lere varan ürün kayıplarına neden olmaktadır.

- Salkım çevresinden yaprak alarak havalanmayı sağlamalı.
- Kışın iyi bir toprak işlemesi ile yerdeki yaprakları toprağa karıştırılmalı.
- Bulaşık budama artıklarını bağdan uzaklaştırılmalıdır. Çünkü etmen başka bir spor formunda buralarda kışlayabilir.
- Islanabilir (WP) Kükürt :
  % 73…….. 500 g/ 100 l suya
  % 80……400 g/ 100 l suya
- Toz Kükürt:
  % 80, % 92, % 98,5……2 kg/dekar
- İçme Sodası [$NaHCO_3$ (2000 gr/ 100 l su)] külleme hastalığı (*U. necator*) mücadelesinde kükürt (WP)'ye alternatif olarak kullanılabilmektedir.

Mildiyö Yönetimi

- Yaprak alma işlemi yapılarak bağın iyi havalanması sayesinde yaprakların ıslaklığı çabuk giderilmesi sonucu etmen yapraklara yerleşemez.
- Yabancı otlarla düzenli olarak mücadele edilmelidir.
- Bölgede "Erken Uyarı sistemi" varsa ilaçlama zamanı buna göre yapılmalı.

- Bu sistem yoksa, sürgünler 25-30 cm boy aldıklarında, hava sıcaklığı 18 C, orantılı nem % 70-80 olduğunda ilk ilaçlama yapılır. Diğer ilaçlamalara hava durumu- nem- dikkate alınarak devam edilir.
- Mayıs ayında çiçekten önce 1-2, çiçekten sonra 1-2 ilaçlama gerekebilir.
- İlaçlamada Bordo Bulamacı veya hazır bakırlı preparatlar kullanılır.
- Bordo Bulamacı : %1 (1000 g bakır sülfat+500 g sönmüş kireç)

Ölükol Yönetimi

- Kış budaması sırasında hasta sürgünleri çıkarmak ve bunları bağdan uzaklaştırmak çok önemlidir!
- Kış İlaçlaması : Bordo Bulamacı : % 2 – 4
- İlkbaharda sürgünler henüz 2- 3 cm iken ve bundan 2 hafta sonra ilaçlama gerekebilir,
- Bu nedenle zorunlu olarak bakırlı ilaç kullanılabilir.

Kurşuni Küf Yönetimi

- Özellikle yağışlı yıllarda ve sonbaharda hasadı henüz yapılmamış sofralık üzüm bağlarında sorun yaratabilir. Bu nedenle hasat geciktirilmemelidir
- Organik tarımda ruhsatlı ilacı yoktur.
- Bağda geçen yıldan kalmış bulaşık salkımlar temizlenmelidir.
- Aşırı sulama hastalığı arttırır.
- Salkımların havalanması sağlanmalıdır.

Kav Yönetimi

Hasta omcalar verimden düşmüş ise, bunlar tüm kök aksamı ile birlikte sökülmelidir.

- Çukura sönmemiş kireç dökülmeli ve birkaç yıl oraya asma dikilmemelidir.
- Sağlıklı omcalar toprak işleme sırasında zedelenmemeli, büyük budama yaraları uygun bir macunla kapatılmalıdır.
- Budama sırasında hasta omcalar için ayrı makas ve testere, kullanılmalıdır.
- İlaçlı savaşımı yoktur.

Armillaria Kök Çürüklügü Yönetimi

- Hastalık orman açmalarında çok görülür. Çünkü orman ağaçları konukçusudur.
- Buralarda birkaç yıl buğday v.s yetiştirilmeli, kök parçaları toplanmalıdır.
- Set yapılarak ormandan gelen yağmur suyunun bağa girmesi önlenmelidir.
- Hasta omcalar sökülüp kendi çukurunda yakılır. Açılan çukura sönmemiş kireç dökülür.

- Hastalık yeni başlamışsa kökler açılır, ince kökler kesilir, ana köklerde hasta kabuk kazınır, % 5 lik bordo bulamacı veya % 2 lik göztaşı sürülür, aşı

Zararlılarla Mücadele (Anonim, 2007):

Salkım Güvesi (*Lobesia botrana* Den.-Schiff.) Yönetimi

Ege bölgesinde ana zararlı olarak Salkım güvesi (*Lobesia botrana*)'dır

1. Kültürel Önlemler

- Asmayı askıya almak,
- Aralama ve uç almayı asmanın iç kısmını havadar tutacak şekilde yapmak,
- Bağı otlu bırakarak sıcaklık ve orantılı nemi düşürmesi sağlanır

2. İlaçlama

Salkım güvesi ilaçlama zamanına karar vermede Tarım İl ve İlçe Müdürlükleri tararından yürütülen Tahmin-Uyarı Sistemin'den yararlanılmaktadır. Bağ alanı içerisinde beklenen ilk yumurta ve ilk larva çıkışı Tarım Kuruluşları tarafından saptanır ve üreticinin bağda ilaçlama yapması gereken günler ilan edilir.

*Bacillus Thurigensis (Agree WP), Bacillus ThurigensisKurstaki (*Rebound Bioinsecticide WP, Deflin WG*),* Spinosad (Laser) Organik bağcılıkta kullanımına izin verilen ilaçlardır

3. Çiftleşmeyi Engelleme Yönteminin Mekanizması

Bağ Maymuncukları *(Otiorhnychus* spp., *Megamecus shevketi*) Yönetimi

1. Kültürel Önlemler

- Bağın içinde veya çevresinde kışlayabileceği barınak yerleri yok edilmeli,
- Bağ otlu bırakılmamalı.

2. Mekanik Mücadele

- Asmaların kalın dal ve gövdelerine silikonize elyaf bağlanarak erginlerin gözlere ulaşıp zarar yapması engellenir.

Bağ Yaprakuyuzu (*Eriophyes vitis*) Yönetimi

Kükürt % 92 (Donatım Toz), Kükürt % 73 (Super Sulphur), Kükürt % 80 (Thiovit vb) Organik bağcılıkta kullanımına izin verilen ilaçlardır

Bağ Tripsleri Yönetimi

1. Kültürel Önlemler

- Bağın içinde veya çevresinde kışlayabileceği barınak yerleri yok edilmeli,
- Konukçusu olan diğer bitkiler bağın içinde ve etrafında bulundurulmamalı.

2. İlaçlama

Chrysanthemum cinerariaefolium (Pyrethrin) [Natural Pyrethrin], Spinosad (Laser) Organik bağcılıkta kullanımına izin verilen ilaçlardır. Ancak Türkiye'de ruhsatı yoktur.

Bağ yaprakpireleri Yönetimi

1. İlaçlama*:*

Chrysanthemum cinerariaefolium (Pyrethrin) [Natural Pyrethrin], ***Azadirachta indica*** **(Azadirachtin) [Neemazal,**

T/S], ***Ryania speciosa*** **(Ryanodine)** Organik bağcılıkta kullanımına izin verilen ilaçlardır. Ancak Türkiye'de ruhsatı yoktur

İkinoktalı Kırmızı Örümcek(*Tetranychus urticae*) **Yönetimi**

1. Kültürel Önlemler

- Bağ otlu bırakılmamalıdır.
- Mümkünse yol tozlarına karşı önlem alınmalıdır.

2. Biyolojik Mücadele

- Yararlılar korunarak, etkinlikleri arttırılarak, bulunmayan yerlere bulaştırılarak ve üretilip salmak suretiyle biyolojik mücadelede

3. İlaçlama

Yazlık Yağlar ve *Azadirachta indica* (Azadirachtin) [Neemazal T/S] Organik bağcılıkta kullanımına izin verilen ilaçlardır. Ancak Türkiye'de ruhsatı yoktur

Unlu Bit (*Planococcus citri*) Yönetimi

1. Kültürel Önlemler

- Çok su tutan taban arazide ve gölgelik yerlerde bağ kurulmamalıdır.
- Zorunluluk varsa asmalar seyrek dikilmeli ve yüksek terbiye sistemi kullanılmalıdır.
- Bulaşık asmaların yaprakları seyreltilmeli, salkımların havalanması sağlanmalıdır.

2. Mekanik Mücadele

- Kış budaması sırasında zararlının altında kışladığı kabuklar soyulup yakılırsa yoğunluk azalır.

Kahverengi Kabuklubit Yönetimi

1. Kültürel Önlemler

- Zararlının kendini tespit ettiği yıllık çubuklar ilkbaharda budandığında bağın yakınından uzaklaştırılmalıdır.

2. Mekanik Mücadele

- Bulunduğu dallar üzerinde ezilmesi de zararlı yoğunluğunu azaltır.

Ekolojik Tarımda Unlubit ve Kahverengi Kabuklubit'e karşı kullanılan pestisitler

3. İlaçlama

Yazlık yağlar (Porkon, Opron) Organik bağcılıkta kullanımına izin verilen ilaçlardır.

4. Toprak İyileştirilmesi ve Bitkilerin Beslenmesi

Organik tarımda amaç topragın canlılığının sürdürülmesi ve verimliliğinin korunmasıdır. Bu amaçla ekim nöbeti, örtü bitkisi, malçlama, uygun toprak işleme gibi birçok uygulama yanında besin maddelerinin yeterli olmadığı durumlarda bazı gübre ve toprak düzenleyicilerinin kullanımına izin verilmektedir. Burada amaç, toprak verimliliğinin sürdürülebilmesi ve bitkilerin yeterli beslenebilmesini sağlamaktır.

Organik Tarımın Esasları dikkate alındığında gübre ve toprak düzenleyici olarak

- Çiftlikte Üretilen Organik Maddeler,
- Üretim artıkları,
- Ağaç kabukları, talaş, ağaç külü,
- Deniz yosunları ve ürünleri,
- Kuş gübreleri,
- Torf,
- Mineral ve Kayaçlar [Leonardit, humik asit ekstraktı, jips, kaya fosfatı, apatit, dolomit, tüf, kükürt, demir sülfat, perlit, klinoptilolit, sodyum klorü,
- Mikrobiyal Gübreler(Rhizobium bakterileri, azoto bakteriler, mikorizalar vb).
- Yeşil gübre (yonca, bakla, fig vb.),
- Toprak reaksiyonunu (pH) düşürmek için Leonardit ve elementel kükürt (S), toprak yapısını düzenlemek amacıyla klinoptilolit, curuf, perlit, vermikulit kullanılabilir
- humik asit Gerek toprak fiziksel özelliklerini iyileştirmek gerekse de bitki besin elementlerinin alınımını kolaylaştırmak için kullanılabilecek bir girdilerdir.

Bitkilerde görülen bazı besin noksanlıkları ve Organik tedavi yöntemleri Çizelge 1'de sunulmuştur (Soyegin, 2003).

Çizelge 1.Bitkilerde gözlenen noksanlık belirtilerine göre bazı Organik gübrelerin kullanımı

Toprakta Görülen Eksiklik	**Bitkide görülen belirtisi**	**Düzeltme yolları**
Toprak asitliği	Toprak çok asitse, P, Ca, Mg alınabilirliği düşer, Fe, Cu, Mn toksisitesi görülebilir	-Aragonit -Dolomitik kireç taşı
Bor	Yavaş büyüme, zamklanma, meyve içinde mantarlaşma	-Bor (% 10) -Bor (%14,3)
Kalsiyum	Kırmızımsı-kahverengi yapraklar, yapraklarda kenar kuruması	-Jips (alkalin topraklar için) -Kireç taşı -Kaya fosfat -Dolomitik kireç taşı (Asit topraklar için)
Bakır	Yapraklar fincan gibi kıvrılma ve kuruma	-Bakır sülfat -Azotlu gübrelemenin azaltılması
Demir	Damarlar arası kloroz	-Demir şelat (%10) -Demir sülfat -Fosforlu gübrelemenin azaltılması
Magnezyum	Alt yapraklarda kloroz, kırmızıya dönme	-Epsom tuzu (Alkalin topraklar için) -Dolomitik kireç taşı (Asit topraklar için)
Mangan	Önce genç yapraklarda başlayan kloroz	-Mangan sülfat
Molibden	Sararmış ve solgun yapraklar	-Dolomitik kireç taşı (Asit topraklar için)
Azot	Açık yeşil veya sarımsı yeşil yapraklar	-Kan unu -Pamuk çekirdeği unu -Mısır nişastası unu (10-0-0) -Tüy unu -Deri unu
Fosfor	Yapraklar önce koyu yeşil sonra kırmızı mor	-pH'nın yükseltilmesi -Kemik unu -Kaya fosfat -Yarasa gübresi
Potasyum	Yaprak kenarlarında kurumalar	-Deniz yosunu -Granit unu -Odun külü -Potasyum sülfat (0-0-52)
Çinko	Küçük sarı yapraklar	-Çinko sülfat -Çinko şelat
Kükürt	Sarımsı yapraklar	-Kaya fosfat -Jips -Elementel kükürt

Toprak İşleme

Organik tarımda toprak yapısı ve koşulları dikkate alınması gerekir. Toprak yapısını iyileştirici ve humus miktarını arttırıcı uygulamalarla beraber toprağı koruyan, toprak dinamiğini bozmayan toprak işleme yöntemleri uygulanması gerekir. Temel kural olarak fazla sayıda toprak işlemeden kaçınılması gerekir (geleneksel tarımda 6-7 olan toprak işleme; Organik tarımda 3-4 toprak işleme)

Taç Terbiye Şekilleri

Terbiye şeklinin oluşturulması açısından geleneksel üretim ve Organik tarım arasında fark yoktur. Ancak asmanın iyi bir şekilde havalanmasını ve sıkışıklığı önleme açısından Çift T, Y ve V terbiye şekillerinin oluşturulmasında Organik tarım açısından faydalı olacaktır.

Budama

Budama açısından geleneksel üretim ve Organik tarım arasında fark yoktur. Asmada ürün bir yaşlı dallardan alındığından sürgün oluşturmaya teşvik edilmelidir. Bunun için mutlaka her yıl düzenli budama yapılmalıdır Dip gözü verimli çeşitlerde kısa budama yapılmalıdır. Dip gözü az verimli veya verimsiz olan çeşitlerde karışık budama yapılmalıdır. Yani çeşidin ihtiyaç duyduğu budama uygulanmalıdır. Dikkat edilecek nokta aşırı yükten kaçınılması gerekir. Yaz budaması külleme hastalığının şiddetini düşürmedeki önemli etkisi nedeniyle kaçınılmazdır.

Sulama

Organik tarımda damlama sulama tercih edilmelidir. Ancak damlama sulama bağların kuruluş aşamasında başlarsa idealdir. Yaşlı bağlarda kurulan damlama sulama sistemleri problemler oluşturabilir. Organik tarım uygulamasına izin verilen diğer yöntem ise tava yöntemi ile sulamadır. Fazla sulamadan kaçınılmalıdır. Şu da bir gerçek ki bağlarımızın büyük çoğunluğu ister Organik olsun ister se olmasın geleneksel sulama yapılmamaktadır.

Organik üzümün işlenmesi sırasında ürünün niteliğini bozucu herhangi bir işlemden kaçınılması gerekir. Ürünün işlenmesi sırasında Organik tarımın izin verdiği katkı malzemeleri kullanılması gerekir

Organik üzüm geleneksel üretim yöntemiyle yetiştirilmiş ürünlerden ayrı olarak depolanmalıdır. Organik üzümlerin depolanması sırasında herhangi bir kimyasal kullanılmamalıdır.

Organik üzüm, etiketlenmesi zorunludur. Etiket üzerinde;

- Ürünün Adı,
- Ürün Yılı,
- Kime Ait Olduğu,
- Sertifikasyon Kuruluşu,

- Sertifikasyon Kuruluşu Logosu
- Sertifikasyon Numarası
- Komite Tarafından Verilen Kod Numarası
- Ürünün İçeriğinin Tam Listesi
- Son Kullanma Tarihi
- Organik Ürün Logosu Bulunması Zorunludur.

Organik Bağcılıkta Şanslı Olduğumuz Konular

- Organik Çekirdeksiz Kuru Üzüm
- Organik Sofralık Üzüm
- Organik Pekmez
- Organik Şarap

Kaynaklar

Anonim, 2007. Bağ Hastalık ve Zararlıları. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü.

Ayan, R., 1999, Ekolojik Tarımın Tarihçesi. Ekolojik Tarım, Ekolojik Tarım Dernegi 36-42 s İzmir.

İlter, E., Altındişli, A. ve İlter, U., 1999,Ekolojik Tarımın Tarihçesi. Ekolojik Tarım, Ekolojik Tarım Dernegi 20-23 s İzmir.

İlter, E. ve Altındişli, A., 1998, Ekolojik Tarım ve ilkeleri. Ekolojik Tarım Dernegi 1-6 s İzmir.

Kaya, S., 1999,Ekolojik Tarımda yasal Uygulamalar. Türkiye I. Ekolojik Tarım Sempozyumu, 11-16 s İzmir.

S., Soyergin 2003, Organik Tarımda Toprak Verimliliginin Korunması, Gübreler ve Organik Toprak İyileştiricileri. Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü.Yalova

U. Aksoy, 1999, Dünyada ve Türkiyede ekolojik Tarım, Türkiye I. Ekolojik Tarım Sempozyumu, 3-10 s İzmir